

Georgi Georgiev

Faculty of Physical Education – Skopje, Republic of Macedonia

RAZLIKE U KONSUMACIJI ALKOHOLA IZMEĐU VRHUNSKIH SPORTISTA U REPUBLICI MAKEDONIJI

1. UVOD

Danas su ljudi informirani i preko novina i preko televizije, da je alkohol štetan za njihovo zdravlje. Ipak postoji veliki procenat ljudi koji ne veruju da je to baš tako ili da će se to desiti baš njima, pa i dalje piju “samo koju čašicu” za ručak i još po koju za i posle večere. Međutim, kad je reč o sportistima, svi misle da su oni prav primer, između ostalog i za to kako ne treba da se puši ili pije. Ali istina je da postoje sportisti koji puše cigarete ili piju alkohol, i pored toga što se ova dva poroka „dobro ne slažu” sa sportom.

2. UZORAK I METODE

Ovo smo istraživanje sproveli 2000 godine na populaciji vrhunskih sportista koji igraju u prvoj makedonskoj ligi, i to: 202 fudbalera, 104 košarkara, 120 rukometara i 33 odbojkar. Da bi videli koliki procenat sportista pije alkohol i koliko često, primenili smo anketni upitnik sa 6 pitanja sa različitim brojem mogućih odgovora povezanim sa konsumiranjem alkohola. Zatim je preračunat χ^2 test za nezavisne uzorke i njegova značajnost, i zajedno sa brojem i procentima u svakoj kategoriji su prikazani u tabeli 1.

3. REZULTATI I DISKUSIJA

Iz tabele 1, možemo videti da čak 39% od fudbalera, 33% od odbojkar i 30% od rukometara piju alkohol. Najmanje košarkara piju alkohol, 22%. Razlike između odgovora na prvo pitanje su statistički značajne, na nivou od $p < .05$.

Iz iste tabele (2, 3 i 4 pitanje) možemo videti da 60% od odbojkar piju 1-2 puta mesečno, 33% piju više od 2 puta mesečno, a čak 30% njih piju 1-2 puta nedeljno. 66% od košarkara piju 1-2 puta mesečno, a čak 34% piju 1-2 puta nedeljno. Procenat rukometara koji piju 1-2 puta mesečno je 68%, a koji piju 1-2 puta nedeljno je 22%. Kod fudbalera ima najmanje sportista koji konsumiraju alkohol. Tako 48% njih pije 1-2 puta mesečno, više od 2 puta piju 6%, a 1-2 puta nedeljno – 17.80%. Na osnovi rezultata χ^2 testa za nezavisne uzorke i njegove značajnosti, možemo da zaključimo da između datih odgovora na 2, 3 i 4 pitanje, postoje statistički značajne razlike između sve četiri kategorije sportista, na nivou od $p < .01$.

Tabela 1. Konsumacija alkohola kod vrhunskih sportista koji igraju u prvoj makedonskoj ligi

PITANJA	odgovori	fudbaleri (N=202)		košarkari (N=104)		rukometari (N=120)		odbojkar (N=33)		χ^2 test	P
		broj	%	broj	%	broj	%	broj	%		
1. Da li konzumirate alkohol?	da	79	39.11	23	22.11	36	30.00	11	33.33	9.49	<.05
	ne	123	60.89	81	77.89	84	70.00	22	66.67		
2. Da li konzumirate alkohol 1-2 mesečno?	da	97	48.74	61	66.30	77	68.75	18	60.00	14.97	<.01
	ne	102	51.26	31	33.70	35	31.25	12	40.00		
3. Da li konzumirate alkohol više od 2 puta mesečno?	da	12	6.25	14	16.28	14	12.96	10	33.33	20.47	<.01
	ne	180	93.75	72	83.72	94	87.04	20	66.67		
4. Da li konzumirate alkohol 1-2 puta nedeljno?	da	34	17.80	30	34.09	24	22.22	9	30.00	26.35	<.01
	ne	157	82.20	58	65.91	84	77.88	21	70.00		
5. Dali redovno (svakog dana) konzumirate alkohol?	da	4	2.02	5	5.62	3	2.75	0	0	3.88	nema
	ne	194	97.98	84	94.38	106	97.25	30	100		
6. Kada ste prvi put probali alkohol (na koju uzrast)?	pre 12g.	8	5.80	2	2.74	8	9.52	0	0	21.70	<.01
	12-14 g.	10	7.25	12	18.44	14	16.67	9	33.33		
	14-16 g.	30	21.74	9	12.33	14	16.67	5	18.52		
	posle 16 g.	90	65.21	50	68.49	48	57.14	13	48.15		

Između odgovora na 5 pitanje ne postoje statistički značajne razlike između odgovora. Ipak, na osnovu datih odgovora na ovo pitanje, mislimo da je neprihvatljivo da vrhunski sportisti konzumiraju alkohol svakog dana i da i pored toga što su ovi procenti mali (kod fudbalera – 2%, kod košarkara – 5%, kod rukometara – 2.75%, a kod odbojka – 0%), ipak su previsoki za ovu kategoriju ispitanika.

Najveći broj sportista iz svih grupa, su prvi put konzumirali alkohol posle 16 godine (68% košarkara, 65% fudbalera, 57% rukometara i 48% odbojka). Između datih odgovora na 6 pitanje, postoje statistički značajne razlike između četiri kategorije sportista, na nivou od $p < .01$.

4. ZAKLJUČCI

Na osnovi anketnog upitnika možemo zaključiti da čak 39% fudbalera, 33% odbojka, 30% rukometara i 22% košarkara konzumiraju alkohol, a 34% od košarkara i 30% od odbojka piju 1-2 puta nedeljno i pored toga što su vrhunski sportisti.

2% fudbalera, 5% košarkara i 2% rukometara piju svakog dana. Samo kod odbojka nema sportista koji konzumiraju alkohol svakog dana. I pored toga što su ovi procenti mali, mislimo da su ipak visoki sa obzirom da se radi o populaciji vrhunskih sportista.

Ipak većina njih je prvi put konzumirala alkohol posle 16 godine (68% košarkara, 65% fudbalera, 57% rukometara i 48% odbojka), što se uklapa u svetske trendove.

5. LITERATURA

1. Anderson, K. (1995). “*Young people and alcohol, drugs and tobacco*”. Alcohol Research Group, University of Edinburg, United Kingdom. WHO Regional Office for Europe, Copenhagen.
2. Radunović, G. i Perović, D. (1982). “*Uticaj pušenja na sportsku i radnu sposobnost studenata*”. ŠMO.
3. Šukova-Stojmanovska, D. (2000). *Istraživanja vo podračjeto na higienata na telesnoto vežbanje*. Skopje.
4. Šukova-Stojmanovska, D. (2006). “*Konsumiranje na alkohol kaj fudbalerite od prvata makedonska liga*”. Sofija.
5. Šukova-Stojmanovska, D. (2007). „Konsumiranje alkohola kod vrhunskih košarkara i košarkašica i razlike između muških i ženskih sportista”. FIS Komunikacije 2007 (zbornik apstrakta), Niš.

SUMMARY**DIFFERENCES IN ALCOHOL CONSUME BETWEEN FIRST-CLASS ATHLETES IN REPUBLIC OF MACEDONIA**

In this research we wanted to ascertain the percent of the athletes that consume alcohol. In that purpose we made a research on 202 football players, 104 basket-ball players, 120 handball players and 33 volleyball players. All of them play in the first Macedonian league. We applied questionnaire with 6 questions and different possible answers. After that, we spanned 2 test and its significance. From the obtained results we can tell that 34% of basket-ball and 30% of volleyball players drink 1-2 a week, which is too much in our opinion, because they are first-class athletes. However, most of them (in all 4 groups) first time consume alcohol when they were 16 or older. We can tell that in five out of six questions there are statistically significant differences between the groups on level $p < 0.01$ and $p < 0.05$.

Izet Rađo i Duško Bjelica